

§2 Voedsel en economie in de VS - antwoorden

1

- a figuur 7: **aardbeien**
figuur 10: **tarwe (graan)**
figuur 11: **(vlees)koeien (runderen)**
- b aardbeien en vlees wel (en ook bewerkt tot bijvoorbeeld jam of hamburgers), maar tarwe niet; dat wordt altijd eerst verwerkt tot bijvoorbeeld koekjes of pasta
- c Eigen antwoord leerling, bijvoorbeeld:
Het product moet vervoerd worden naar een fabriek. Daar worden de kroppen ijsbergsla die niet goed zijn, eruit gehaald. Ze moeten gewassen worden, en gesneden voor de salade. De salade moet verpakt worden en dan moeten de zakken naar de supermarkt worden vervoerd.

2

- a 1 **suikerriet en suikerbiet**
2 **fruit en noten**
- b 1 **gemalen graan (bijvoorbeeld meel en bloem) en olie (bijvoorbeeld olijfolie en zonnebloemolie)**
2 **suiker en suikergoed (bijvoorbeeld snoepjes)**
- c De VS importeert de landbouwproducten uit vraag 2a omdat **de vraag naar deze producten in de VS groter is dan ze zelf verbouwen.**
- d De VS importeren ook cacao en koffie, omdat **het klimaat in de VS niet geschikt is om deze gewassen te verbouwen.**
- e De 46% die achter tarwe staat in de tweede kolom, betekent dat **46%** van de totale productie van tarwe in de Verenigde Staten wordt verkocht aan **het buitenland.**
- f Het landbouwproduct **noten** wordt het meest geproduceerd voor de export.
Het landbouwproduct **rood vlees en bewerkte producten** wordt het minst geproduceerd voor de export.
- g rood vlees en bewerkte producten
rood vlees en bewerkte producten
noten

3

- a De totale bijdrage van de landbouw en bijbehorende sectoren aan het bnp van de VS is \$ **1.050** miljard.
- b De onderdelen uit figuur 9 die horen bij de *primaire / secondaire / tertiaire* sector leveren de grootste bijdrage aan het bnp.
- c $39\% + 14\% = 53\%$; 53% van \$ 1.050 miljard = \$ 556,5 miljard
- d Telkens één voorbeeld gevraagd, bijvoorbeeld:
- de landbouw: 1) boer 2) fruitplukker
- de voedselverwerkende industrie: 1) inpakker 2) slager 3) sorteerder aan de lopende band
- een restaurant of café: 1) kok 2) ober 3) barman
- een supermarkt: 1) kassière 2) vakkenvuller
- e Een landbouwproduct (tarwe) wordt in een fabriek bewerkt tot pasta.

- f In het voorbeeld van de voedselverwerkende industrie in het filmpje ~~is veel arbeid nodig~~ / wordt vooral met machines gewerkt.
- g Toch zijn er bijna **vijf** keer meer banen in de tertiaire sector dan in de primaire sector. Dit komt doordat er meer ~~deeltijd~~ / ~~voltijd~~ banen zijn in bijvoorbeeld eet- en drinkgelegenheden. Ook is er minder werkgelegenheid in boerenbedrijven omdat er ~~minder~~ / meer gewerkt wordt met machines.

4

- a ~~juist~~ / ~~onjuist~~
juist / ~~onjuist~~

b **W7 Export van voedselproducten in de VS, 2018.**

Product	Percentage voor de export	Waarde x \$ 1 miljard	Hoeveelheid x 1 miljard kilo
rood vlees en bewerkte producten	10%	13.971	4.121
gevogelte en bewerkte producten	16%	4.560	3.345
tarwe	46%	4.821	19.877
rijst	55%	1.511	2.820
fruit (vers + verwerkt)	24%	5.881	3.189
noten	69%	8.202	1.621

- c De producten uit de Central Valley worden vooral verbouwd ~~voor de voedselvoorziening van de VS~~ / ~~voor de export~~ / voor de voedselvoorziening van de VS en voor de export.
- d
- 1 **weinig reliëf**
 - 2 **vruchtbare grond**
 - 3 **lang groeiseizoen**
- e Je hoeft alleen te kunnen zien of het fruit rijp genoeg is; het is geen ingewikkeld werk.
- f Ze hebben vaak niet de juiste diploma's om ander werk te vinden en beheersen het Engels niet goed genoeg.

5

- a ~~juist~~ / ~~onjuist~~
juist / onjuist

b Figuur 10 is een voorbeeld van ~~kapitaalintensieve~~ / ~~kapitaalextensieve~~ landbouw en ~~arbeidsintensieve~~ / ~~arbeidsextensieve~~ landbouw.

- c Tarwe wordt allemaal ongeveer even hoog; daar kun je de machines op afstellen. De tarwe is veel minder kwetsbaar dan aardbeien. Ook weet je van aardbeien niet precies waar ze aan de plant zitten.

d **W7 Export van voedselproducten in de VS, 2018.**

Product	Percentage voor de export	Waarde x \$ 1 miljard	Hoeveelheid x 1 miljard kilo
rood vlees en bewerkte producten	10%	13.971	4.121
gevogelte en bewerkte producten	16%	4.560	3.345
tarwe	46%	4.821	19.877
rijst	55%	1.511	2.820
fruit (vers + verwerkt)	24%	5.881	3.189
noten	69%	8.202	1.621

e Het product van de Great Plains wordt vooral verbouwd voor de voedselvoorziening van de VS / voor de export / voor de voedselvoorziening van de VS en voor de export.

f **W10 Het verhaal van een akkerbouwer in Kansas.**

Lon Frahm verbouwt tarwe en mais in Kansas. Zijn boerderij is zo groot dat hij een vliegtuigje heeft om zijn land in de gaten te houden. Hij heeft negen mensen in dienst. Ze gebruiken computers om de irrigatie van de gewassen te regelen. Ze zien op hun beeldscherm wanneer de planten genoeg water hebben gekregen. Met de computer houden ze bij welke zaden waar groeien en of er ergens onkruid weggehaald moet worden. Door dit allemaal zo precies bij te houden, maakt Lon Frahm minder kosten, en krijgt hij een grotere opbrengst per hectare. Hij maakt dus meer winst.

g Er komen steeds *meer / minder* grote akkerbouwbedrijven in de VS. Omdat er steeds *meer / minder* met machines wordt gedaan, is er steeds *meer / minder* werk in de primaire sector.

6

a *juist / onjuist*

~~*juist / onjuist*~~

b **W7 Export van voedselproducten in de VS, 2018.**

Product	Percentage voor de export	Waarde x \$ 1 miljard	Hoeveelheid x 1 miljard kilo
rood vlees en bewerkte producten	10%	13.971	4.121
gevogelte en bewerkte producten	16%	4.560	3.345
tarwe	46%	4.821	19.877
rijst	55%	1.511	2.820
fruit (vers + verwerkt)	24%	5.881	3.189
noten	69%	8.202	1.621

- c** Het product van de intensieve rundveehouderijen wordt vooral geproduceerd voor de voedselvoorziening van de VS / ~~voor de export / voor de voedselvoorziening van de VS en voor de export.~~
 - d** In het filmpje zie je **mais** als voorbeeld van een graan als veevoer en **bietenpulp** als een voorbeeld van een restproduct uit de voedselverwerkende industrie.
 - e** Koeien eten grote hoeveelheden voer. Dit scheelt dan in de transportkosten en de tijd die het kost om het te vervoeren.
- 7** Eigen antwoord leerling.